

RASÛLULLAH -*sallallahu aleyhi ve sellem*-'İN

ABDEST VE NAMAZI

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Hamd, âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur.Salât ve selâm, Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-'in, ehlinin, ashâbının ve kıyâmete kadar onları dost edinen herkesin üzerine olsun.

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in ashâbının bize öğrettiklerine göre namazı, Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in gözünün sevinci ve kalbinin huzuru idi. Onlar bu şekilde namazın faziletini anlamış ve onu huşu ile edâ ederek davranış ve ahlaklarını doğrultarak büyük ve önder insanlar olmuşlardır. Oysa ki bugünün müslümanları namazı hafife almaktadırlar.

Kalplerden huşu kalkmış, yerini gaflet kaplamıştır. Onlar her işlerinde zekice yollar ararlarken, namazlarını güzelce kılabilmenin yollarını aramamaktadırlar.

Nefislerin ıslahı, doğru bir inanç ve namazın dosdoğru kılınması ile başlar.Hiç kuşkusuz ki huşu ile kılınan doğru namaz, ümmetin muzaffer olmasını sağlayan en önemli sebeplerdendir.

O halde namazlarımıza dönüp,onu Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in ve ashâbının namazı ile kıyaslıyalım.Zirâ namaz; nefisleri yükseltmenin ve her iki dünyada da kurtuluşa ermenin yoludur. İşte buradan hareketle müslüman erkek ve müslüman kadınların, sanki Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'i görmüş gibi olmaları ve namazlarında ona

uymaya çalışmaları için tekbirden selâma kadar, namazın niteliklerini açıkladık.

Zira Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmaktadır:

“Beni nasıl namaz kılıyor görüyorsanız öylece namaz kılın”¹

Yine, Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- kendisi gibi namaz kılanları, kendisinin Allah’tan onları cennete girdireceği yönünde aldığı ahidle müjdelemiştir.

Nitekim Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmaktadır:

“Allah kullarına beş vakit namaz farz kılmıştır. Kim onların hakkını hafife almaksızın zâyi etmeden tastamam yerine getirirse, onun Allah katında, onu cennete girdirme ahdi vardır...”²

Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

“De ki: Eğer Allah’ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.”³

Bu konuda sahih olan deliller arasından her müslümanın anlayacağı kolaylıkta olanları seçtik. Bu özet için uzun olan delilleri buraya almadık. Başarı Allah’tandır.⁴

¹ Buhâri

² Tirmizi, hadis sahihtir.

³ Âl-i İmrân Sûresi: 31

⁴ Abdullah Yolcu, Rasûlullah’ın Abdest ve Namazı, Guraba Yayınları El Broşürleri.

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in Abdesti:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- abdest aldıktan sonra şöyle buyurmuştur:

*"Kim bu şekilde abdest alırsa, geçmiş günahları bağışlanır"*¹

Abdest: Allah Teâlâ'nın emredip Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-'in bize açıkladığı şekilde temiz su ile belli organları yıkamaktır.

Abdestin Fazileti: Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmaktadır:

"Size, Allah'ın onunla hataları sildiği ve dereceleri yükselttiği bir şeyi göstereyim mi?"

Sahâbe: *"Evet, ey Allah'ın elçisi!"* dediler.

Buyurdu ki:

*"Zor da gelse de abdesti usulüne uygun gayet güzel almak, mescide (giderken) adımları çoğaltmak..."*²

Niyet: Dille söylemenin içine girmediği, sırf kalbî bir amelden ibârettir. Delil olmadığından dolayı niyeti dil ile ifâde etmek câiz değildir.

Besmele: Abdest almaya başlarken *"Bismillah"* demek. Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmaktadır:

¹ Müslim.

² Müslim.

*"Abdest alırken Allah'ın ismini anmayanın abdesti yoktur"*¹
Unutan kimse hatırladığı zaman *"Bismillah"* der.

Misvak: Rasulallah-sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmaktadır:

*"Eğer ümmetimize zor geleceğini bilmeseydim, her abdest alırken misvak kullanmalarını emrederdim"*²

İki Eli (üç kez) **Yıkamak:** Osman-Allah ondan râzı olsun- abdest alırken elini üç kez yıkadı ve abdesti bittikten sonra: *'Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'i aynen şu benim aldığım şekilde abdest alırken gördüm'* dedi.³

Ağza ve Buruna Su Çekmek: Mazmaza; ağız yıkamak ve suyu ağız içinde hareket ettirmektir. İstinşak; suyu burnun içine iyice ulaştırmak ve içeriye çekmektir. Bu sağ el ile yapılır.

İstinsar ise, istinşak işleminden sonra burundan suyu çıkarmaktır ve bu da sol el ile yapılır.

Bunun Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelen sahih rivâyet gereği üç kere tekrarlanması müstehaptır.

Mazmaza ve istinşakı tek avuç su ile yapmak: Abdullah b. Zeyd el-Ensari'den:O'na: *"Bize Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-'in abdesti gibi abdest al"* denilince bir kap istedi ve *tek elle mazmaza ve istinşak yaptı ve bunu üç kere tekrarladı.*"⁴

¹ Tirmizi, Sahih.

² Tirmizi, sahih.

³ Buhâri, Müslim.

⁴ Buhâri ve Müslim.

Yüzü Yıkamak: Yüz; saç bitiminden, sakal altına kadar ve iki kulaklar arasındaki bölgedir. Suyun yüzün bütün bölgelerine ulaşmasına dikkat edilerek üç kere yıkanır.

Sakalı ovmak: Osman'ın-Allah ondan râzı olsun-hadisinde:

“Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- (abdest alırken) sakalını ovalardı” şeklinde geçmektedir.¹

İki Eli Dirseklere Kadar Yıkamak: *“Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- sağ kolunu üç kere dirseklere kadar yıkar, sonra aynı şekilde sol kolunu yıkardı.”²*

Baş ve İki Kulağı Beraber Meshetmek: Abdullah b. Zeyd şöyle dedi: *“Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- başını eliyle meshetti ve başını ön tarafından başlayarak ellerini kafasının arkasına ve arkasından önüne çekti ve başını tamamen kaplayacak şekilde meshetti. Onları (iki elini) başının arkasına götürdü ve sonra ellerini tekrar başının önüne getirdi.”³*

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- başı ve kulaklarını bir kere tek suyla meshediyordu.

Ayakları İncik Kemiklerine Kadar Yıkamak: Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- sağ ayağını incik kemiklerine kadar üç kere yıkar, sonra aynı şekilde sol ayağını

¹ Tirmizi, sahih

² Buhâri ve Müslim. Hz. Osman'ın hadisinden.

³ Buhâri ve Müslim.

yıkardı.Bu arada her yıkayışında ayak parmaklarının arasını serçe parmağıyla ovalıyordu.¹

Ovmak: Yani eli, yıkanan aza, kol ve ayaklar üzerinde gezdirmek. Sudan önce veya sudan sonra olabilir.

Muvâlât: Yani uzuvları ara vermeden birbiri ardınca yıkamak demektir.

Sağdan Başlamak: Abdest azaları, sağdan başlayarak yıkanır.

Tertip: Uzuvları sıraya uyarak yıkamak gerekir.

Allah Teala abdest konusunda şöyle buyurmaktadır:

“Ey îmân edenler! Namaz kılmaya kalktığınızda yüzlerinizi, dirseklerinizle beraber ellerinizi yıkayın ve başlarınızı meshedip, aşık kemiklerine kadar ayaklarınızı yıkayın.”²

Abdestten Sonra Duâ: Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmaktadır:

“Sizden kim abdest alır ve abdestini de güzel yapar sonra da; ‘Eşhedü en lâ ilâhe illallahu vahdehu la şerike leh, ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve Rasûluh’, derse cennetin sekiz kapısı ona açılır ve onlardan dilediğinden girer.”³

¹ EbûDâvûd, hadis sahihtir.

² Mâide Sûresi: 6

³ Müslim.

Veya şöyle der: *"Allah'ım! Beni tevbe edenlerden ve temizlenenlerden kıl."*¹

Not: Abdest azalarını yıkarken yapılacak herhangi şer'î bir dua yoktur. Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'den de bu yönde sahih bir rivâyet yoktur.

Abdestten Sonra İki Rekât Namaz: Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmaktadır:

*"Kim güzel bir şekilde abdest alır ve sonra da kalbi ve yüzü ile yönelerek iki rekat namaz kılsa, cennet ona vacip olur."*²

İsraftan Kaçınmak: Suyu iktisatlı kullanmak sünnettir. Peygamber-allallahu aleyhi ve sellem- kimi zaman azalarını birer kere, kimi zaman ikişer kere ve kimi zaman da üçer kere yıkamıştır.³

¹ Tirmizi.

² Ebû Davûd, sahih.

³ Buhâri.

Abdullah Yolcu, Rasulullah'ın Abdest ve Namazı, Guraba Yayınları
El Broşürleri.

Abdesti Bozan Şeyler:

Şehvetle Avret Yerine Dokunmak: Peygamber-allallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmaktadır:

*"Sizden birisi, penisine (zekerine) dokunduğu zaman abdest alsın."*¹

Önden Yahut Arkadan, Bir Şey Çıkması Hali: Önden ve arkadan çıkan şeyler konusunda Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmaktadır:

*"Sizden biriniz, abdesti bozulduğu zaman, abdest almadıkça namazı kabul olmaz."*²

Derin Uyku: Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmaktadır: *"Kim uyursa, abdest alsın."*³

Deve Eti Yemek: Adamın biri Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'e: *"Deve eti yediğim zaman abdest alayım mı?"* diye sordu. Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem- :

"Evet, deve eti yediğin zaman abdest al" buyurdu. ⁴

Tam bir sevap elde etmenin, aynen Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in aldığı şekilde abdest almakla mümkün olduğu bilinmelidir. ⁵

¹ Tirmizi

² Müslim

³ Ebû Davûd

⁴ Müslim

⁵ Abdullah Yolcu, Rasûlullah'ın Abdest ve Namazı, Guraba Yayınları El Broşürleri.

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in Namazı:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmaktadır:

*"Beni nasıl namaz kılıyor görüyorsanız öylece namaz kılın."*¹

Namaz: Allah Teâlâ'nın emredip Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in açıkladığı şekilde birtakım söz ve fiillerle yapılan, tekbir ile başlayıp, selâm ile son bulan bir ibâdetdir.

Bu konuya başlamadan önce şunu hatırlatmakta yarar var ki, siz bu amelinizle Allah'a yönelmektesiniz.O halde namazınızı güzel ve huşu ile kılınız, mümkün olduğu kadar Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in namazına benzetiniz ki cennete giresiniz.

Niyet: Müslümanın diliyle telaffuz etmeksizin mutlaka kalbiyle namaza niyet etmesi gerekir.Diliyle söylemez, zira Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- ve ashâbı, niyetlerini dil ile söylemezlerdi.

Kibleye Yönelmek: Namaz kılan bir müslüman dünyanın neresinde olursa olsun, bedeniyle o tarafa dönmek sûretiyle Kâbe'ye yönelir.

Başlangıç Tekbiri: Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-namazına "*Allahu ekber*" sözü ile başlardı. Böyle derken ellerini

¹ Buhâri.

omuzlarına veya kulak hizâsına kadar kaldırırdı. Her ikisini de yaptığı sabittir.¹

Ellerin Bağlanması: Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- tekbirden hemen sonra sağ elini sol elinin üzerine koyarak göğsünün üzerine bağlardı.² Bu rivâyet, bu konu hakkında gelen rivâyetlerin en doğru olanıdır. Diğerleri ise zayıf ya da aslı olmayan rivâyetlerdir.

Secde Mahalline Bakmak: *“Rasulullah-sallallahu aleyhi ve sellem- namaz kıldığı zaman başını aşağıya eğer ve gözünü yere dikerdi.”*³

Yani secde yerine bakardı. Rasulullah-sallallahu aleyhi ve sellem- namazda gözleri havaya dikmekten men etmiştir.

Nitekim bu konuda şöyle buyurmaktadır:

*“Namazda gözleri göğe (yukarı) dikenler, ya bundan vazgeçerler, ya da gözleri kör olur.”*⁴

Başlangıç Duası: Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-'in namazına sünnetle sabit olan birçok ayrı şekildeki dua ile başladığı bilinmektedir ki bunların en meşhuru şudur:

“Sübhanekellâhumme ve bihamdik, ve tebarakesmuk, ve teâlâ cedduk, ve lâ ilâhe ğayruk/Allahım! Sana hamd ederek seni her türlü

¹ Buhâri

² Ebû Davûd

³ Beyhaki ve Hakim rivayet etti sahihtir.

⁴ Buhâri-Müslim

noksanlıklardan tenzih ederim.Senin ismin mübârek ve şânın yücedir. Senden başka hakkıyla ibâdete lââyık hiçbir ilah yoktur.”¹

Kıraat: Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- Allah’a sığınarak: “*Eûzubillahimineşşeytanirracim*” derdi. Buna bazen şu cümleyi de eklerdi: “*Min hemzihi ve nefhihi ve nefsihi.*”²

Sonra sessizce:“*Bismillahirrahmanirrahim*” derdi.³ Sonra da Fâtiha Sûresini okurdu ki bu sûre okunmadan namaz geçerli olmaz.Bu sûrenin okunması, kıraatin gizli yahut açık olduğu her namaz ve her rekâtta vaciptir.

Nitekim Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmaktadır:

“*Ümmül-Kitabı (Fâtiha’yı) okumayanın, namazı yoktur.*” Bu sûreyi âyet âyet okurdu.⁴

Fâtiha’dan sonra Kur’an’dan başka âyetler okunması sünnettir.Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem- kimi zaman Fâtiha’dan sonra uzun uzun okurdu, bazen de kısa tutardı.

Rukü: Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- kıraatini tamamladıktan sonra nefes alacak kadar az bir süre susar ve sonra ellerini tıpkı ihram tekbirinde olduğu gibi omuzları hizasına kaldırır; tekbir getirip rüküya giderdi.Avucunu dizlerine koyar, parmakların arasını açar, dirseklerini yanlarından uzaklaştırır, sırtını ve başını düz olarak eğdi. Öyle ki sırtına

¹ Sahih, Ebû Davûd

² Ebû Davûd

³ Buhâri

⁴ Ebû Davûd

su dökülecek olsa, sırtının düzlüğünden dolayı su bir yana dökülmeden su ortada kalabilirdi. Rükuda en az üç kere “*Sübhâne Rabbiyel Azîm*” veya sünnette sâbit olan başka duâlar okurdu. Ruku ve secde Kur’an okunması câiz değildir.

Rükûdan Doğrulmak: Rasulullah-sallallahu aleyhi ve sellem- rükûdan doğrulurken “*Semiallahu limen hamideh*” derdi. Sonra ellerini kaldırır ve doğrulduğu sırada “*Rabbena ve lekel hamd*” derdi.

Bazen bu cümleye şunu da eklerdi: “*Hamden kesiran tayyiben mubâraken fih, mubâreken aleyh, Kemâ yuhibbu Rabbuna ve yerdâ*”¹

Sonra tekbir getirip dizlerinden önce ellerini koyarak secdeye varırdı.

Önce dizlerini, sonra ellerini koyarak secdeye vardığı da sünnette sâbittir.

Secde: Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- secdeye gittiği zaman parmaklarını birleştirip kibleye doğru yöneltir, ellerini omuz hizasına getirir, kollarını yerden kaldırır, burun ve yüzünü yere sürerek üç kere veya daha fazla “*Subhâne Rabbiyel-a’la*” derdi. Aynı şekilde secde duâyı çoğaltmak sünnettir. Zira secde duâların kabulünün umulduğu yerlerdendir.

¹ Buhâri

İki Secde Arasında Dinlenmek: Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- başını ilk secdeden kaldırıncı tekbir getirir, sonra tüm azaları bir süre yerini bulacak şekilde oturur, sol ayağını da dikerdi. İşte bu oturuş sırasında şöyle derdi: "Allahummağfirli, verhamnî, vecburnî, verfanî, vehdinî, ve âfinî verzukni."¹

Kimi zaman da şöyle derdi: "Rabbiğfirli, Rabbiğfirli / Allahum beni bağışla, Allahum beni bağışla."²

İkinci Secde: Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- tekbir getirir ve ikinci secdeye gider ve birinci secde de yaptıklarının aynısını yapardı.

İstirahat (Dinlenme) Oturuşu: Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- ikinci secdeden başını kaldırıncı kısa bir süre otururdu ki buna "Dinlenme Oturuşu/Celsetu'l-İstiraha" denilir. Bu ikinci rekâta kalkmadan önce veya dört rekatlı namazlarda dördüncü rekata kalkmadan önce yapılır.³

İkinci Rekata Kalkmak: Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- ikinci rekâta ellerine dayanarak kalkardı.⁴ Ellerine dayanmadan kalktığı rivâyeti de sünnette sâbittir. Bu rekâta, öncekinde yaptıklarını aynen yapardı. Fakat başlangıç duâsını okumazdı.

¹ Ebû Davûd, hadis sahihtir.

² İbn-i Mace, hadis hasendir.

³ Buhâri.

⁴ Buhâri.

İlk Teşehhüd:Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- ikinci rekâtı tamamlandıktan sonra teşehhüd için yayılarak otururdu.Yani sol ayağını yayarak onun üstüne oturur ve sağ ayağını da dikerdi.Sağ avcunu sağ uyluğun üzerine koyup bütün parmaklarını yumarak işâret parmağı ile işâret ederdi. Bunu yaparken de baş parmağını orta parmağı üzerine koyardı.

Teşehhüdün başından sonuna kadar işâret parmağını oynatır ve gözlerini ona dikerdi.¹

Sol elini de sol dizinin üzerine koyar ve şu duâyı okurdu:

“Ettehiyyatu lillâhi vessalavâtu vettayyibât, esselâmu aleyke eyyuhennebiyyu ve rahmetullahi ve beraatuh.Esselâmu aleynâ ve alâ ibâdillahissâlihîn.Eşhedu en lâ ilâhe illallah ve eşhedu enne Muhammeden abduhu ve resûluh.”

“Bütün ibâdetler Allah’a mahsustur.Ey Peygamber, Allah’ın selâmu,rahmeti ve bereketi senin üzerine olsun.Selâm bize ve Allah’ın iyi kullarına olsun.Şehâdet ederim ki, Allah’tan başka hakkıyla ibâdete lâyük hiçbir ilah yoktur.Yine şehâdet ederim ki, Muhammed, Allah’ın kulu ve elçisidir.”

“Allahumme salli alâ Muhammed, ve alâ âli Muhammed, kemâ salleyte alâ İbrahime ve alâ âli İbrahime inneke hamîdun mecid.”

¹ Ebû Davûd

"Allah'ım, İbrahim'e ve âilesine rahmet ettiğin gibi Muhammed'e ve Muhammed'in âilesine de rahmet et. Şüphesiz Sen övülmüşsün, yücesin."

*"Allahumme bârik alâ Muhammed, ve alâ âli Muhammed, kemâ barakte alâ İbrahime ve alâ âli İbrahime inneke hamîdun mecîd."*¹

"Allah'ım, İbrahim'e ve âilesine bereket verdiğin gibi Muhammed'e ve Muhammed'in âilesine de bereket ver. Şüphesiz Sen övülmüşsün, yücesin."

Üçüncü ve Dördüncü Rekâta Kalkış: Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- orta teşehhüdü tamamlayıp üçüncü rekâta kalkacağı zaman daha oturuyorken tekbir getirir ve bazen de ellerini kaldırır. (Ellerine dayanmadan kalkmış olduğu rivâyetleri de sâbittir.) Aynı şeyi dördüncü rekatta da yapardı.

Son Teşehhüd: Bu aynen ilk teşehhüd gibidir, fakat bu teşehhüdde sol ayağını sağ bacağının altına koyarak ve sağ ayağını da dikerek otururdu. Salat duâlarını okuduktan sonra şu dört şeyden Allah'a sığınarak şöyle derdi:

*"Allahümme inni eûzu bike min azâbi cehennem, ve min azâbil-kabr, ve min fitnetil mahyâ vel-memât, ve min şerri fitnetil-mesihî'd-Deccâl."*²

¹ Buhâri.

² Buhâri ve Müslim.

“Allah’ım, ben cehennem azabından, kabir azabından hayatın ve ölümün fitnesinden ve mesih Deccal’ın fitnesinin şerrinden sana sığınırım.”

Sonra kendisi için dilediğince duâ ederdi.

Selam: Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- *“Esselamu aleykum ve rahmetullah”* diyerek sağına ve soluna selâm verirdi. Öyle ki arkadan yanakları görünürdü. Selâm cümlesine bazen *“Ve berakatuhu”* kelimesini de eklerdi.

Bazen de tek selâm verirdi.¹

Namazın Mekruhları: Baş, göz ile sağa sola bakmak, gereksiz yere bir şeylerle oynamak, namazda ağır bir şey ve renkli eşyalar gibi dikkat ve meşguliyet çeken şeyleri yanına almak ve elini böğrüne koymak.

Namazı Bozan Şeyler: Az da olsa bilerek konuşmak, namazı bozar. Aynı şekilde tüm beden ile kıbleden dönmek. Yellenmek veya abdest ve guslü gerektiren her şey namazı bozar.

Gereksiz yere peşpeşe yapılan hareketler, az da olsa gülmek, bilerek fazla rükû, secde veya kıyam yapmak ve yine bilerek imamı geçmek de namazı bozan davranışlardır.

Uyarı: Biliniz ki bu konudaki hitabın umumi olması nedeniyle kadının namazı da erkeğin namazı gibidir.

¹ Müslim.

Zira Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur.

“Kadınlar erkeklerin öz kardeşleri gibidirler.”¹

Bu konuda kadının namazının değişik olacağına dâir bir delil yoktur.Bu konuda delil olarak ileri sürülen tüm rivâyetler hadisçilerin de belirttikleri gibi zayıftır.

İşte elimizden geldiğince sunmaya çalıştığımız bütün bu işler Peygamberimiz-sallallahu aleyhi ve sellem-'in abdest ve namaz hakkındaki sünnetidir.Bunlar yeterince açık olduğundan Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in bu ibâdetlerini gözlerinizle görüyormuşcasına aynen öğrenip uygulama imkanı bulacağınızı umuyoruz.Allah'tan sizlerin namaz ve tüm ibâdetlerinizi kabul etmesini niyaz ederim. İnşallah bu öğrendiklerinizi uygulayarak şu hadisteki emrini fiilen gerçekleştirmiş olacaksınız.

“Beni nasıl namaz kılıyor gördüyseniz öylece namaz kılın.”²

¹ Ebû Davûd.

² Abdullah Yolcu, Rasulullah'ın Abdest ve Namazı, Guraba Yayınları El Broşürleri.

NAMAZI TERKEDENE ÇAĞRI!

Namazın, kafirle müslümanı birbirinden ayıran, İslâm'ın direği olduğunu bilmek zorundayız.

Ne yazık ki, İslâm coğrafyasında dünyaya gelmiş ve müslüman ismiyle isimlenmiş çok sayıdaki insan namaz gibi büyük öneme sahip bir yükümlülüğü terketmiş ve de ihmal etmiş durumdadırlar. Bu da onlara, namazın dindeki yeri ve terkedilmesi durumunda söz konusu olan hükümlerinden bahsetmeyi, nasihat babından zorunlu kılmaktadır.

Şu öncelikle bilinmelidir ki; namazı terkeden kimsenin azgınlığı kendisine üstün gelmiş, alışverişte zarara uğramış, kötü âkibetini kendi elleriyle hazırlamış, uzayıp giden bir hüsrân ve pişmanlık içine düşmüştür. Namaz kılmayan kimse nefretle kınanmıştır. Şayet bu halde ölürse Rasûlullah-sallallahu aleyhi vesellem-'in yolu üzere ölmez. Onun barınağı kızgın bir ateş, konuklanacağı ve buyur edileceği yer de Cehennem'dir (*Allah korusun*).

Allah Teâlâ, namazın önemini oldukça büyük kılmış, Rasûlü-sallallahu aleyhi vesellem- de bunu belirtmiştir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

*“Nihayet onların peşinden öyle bir nesil geldi ki, bunlar namazı bıraktılar; nefislerinin arzularına uydular. Bu yüzden ileride azgınlıklarının cezasını çecekler.”*¹

¹ Meryem Sûresi: 59

“Her nefis, kazandığına karşılık bir rehindir. Ancak, (hesap defteri) sağ yanından verilenler başka: Onlar cennetler içindedir. Günahkârlara, 'sizi şu yakıcı ateşe sokan nedir?' diye uzaktan uzağa sorarlar.Onlar şöyle cevap verirler:‘Biz, namaz kılanlardan değildik...”¹

“Bununla beraber eğer bu hallerinden tevbe ederler, namazı kılarlar ve zekatı da verirlerse, artık onlar dinde kardeşlerinizdirler.”²

Rasûlullah-sallallahu aleyhi vesellem- de bu konuda şöyle buyurmaktadır:

“Kişi ile küfür ve şirk arasındaki sınır; namazın terkidir.”³

Namazın önemini ifâde eden başka bir hadis te şöyledir:

“Kulun, kıyâmet gününde ilk hesaba çekileceği şey namazdır. Eğer -bu hesabı- düzgünse diğer ameli de düzelir, yok bu - hesabı-bozuk olursa diğerleri de bozuk olur”⁴

Başka hadiste ise şöyle buyurmaktadır:

“Allah’tan başka hakkıyla ibâdete lââyık hiçbir ilahın olmadığına, Muhammed’in Allah’ın elçisi olduğuna şehâdet edinceye, namaz kılincaya ve zekât verinceye kadar müşriklerle savaşmakla emrolundum.Eğer bunları yaparlarsa kanlarını ve mallarını benden korumuş olurlar.Fakat -gerçek- hesapları yine Allah’a kalmıştır.”⁵

¹ Müddessir Süresi: 38-43

² Tevbe Süresi: 11

³ Müslim.

⁴ Taberâni, hadis sahihtir.

⁵ Buhâri, Müslim.

Yine bir diğerk hadiste şöyle buyurmaktadır:

“Benim havzım Eyle ile Aden arasındaki mesafeden daha uzundur. Nefsim elinde bulunana andolsun ki, O'nun kapları yıldızların sayısından çoktur. Sütten daha beyaz, baldan daha tatlıdır. Nefsim elinde bulunana andolsun ki, bir kimsenin kendi havuzundan, başkasının develerini kovduğu gibi, ben de insanları ondan kovacağım.”

Sahâbe:

“Ey Allah'ın elçisi! Sen, o gün bizi tanıyabilecek misin?” diye sordu.

Peygamber-sallallahu aleyhi vesellem- buyurdu ki:

“Evet, sizin o gün hiçbir ümmette bulunmayan bir simânuz olur. Yanıma abdest eseriyle -azâlarınız- aklanmış gelirsiniz” - yanıtını verdi”¹

Namazı terketmek sebebi ile Rasûlullah-sallallahu aleyhi vesellem-'in namazsızları kendi havzından uzaklaştıracağı o pek çetin günde senin yerin neresi olacaktır? Rasûlullah-sallallahu aleyhi vesellem-, çehrelerinde abdest sebebiyle oluşan parıltıların varlığıyla arkası sıra gelenleri gayet iyi bilecek. Ama seni nasıl tanıyıp ta kendi havzına dahil etsin ki? Çünkü sen namaz kılmıyorsun!

“Tasdik etmedi, namaz da kılmadı. Ancak yalanladı ve yüz çevirdi.”²

¹ Müslim.

² Kıyâmet Sûresi: 32-32

Bütün bu tehditlerden sonra cennete girmeyi umuyor musun!?..

“Hep Allah’a dönüp itaât edin, O’ndan korkun ve namazı kılın da müşriklerden olmayın.”¹

“Aralarında hüküm vermesi için Allah’a ve Resûlüne davet edildiklerinde, mü’minlerin sözü ancak “İşittik ve itâat ettik” demeleridir. İşte asıl bunlar kurtuluşa erenlerdir.”²

Allah Teâlâ, şeytan’a lânet etti ve O’nu rahmetinden kovdu.Şüphesiz o, kıyâmet gününde de ebedî olmak üzere cehenneme atılacaktır.Çünkü o, Allah’ın emretmesine rağmen büyüklendi ve Âdem’e secde etmedi.

“Bir zamanlar biz, meleklerle “Âdem’e secde ediniz” dedik.İblis hariç hepsi secde ettiler. O, yüz çevirdi ve büyüklük tasladı, böylece kafirlerden oldu.”³

Şeytan, Âdem’e secde etmediği için Allah Teâlâ’nın lânetine uğradı.Peki, Allah Teâlâ için secde etmeyerek O’nun emrine karşı gelenin hali nice olur? Oysa Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

“Ben, cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.”⁴

Namazın önemini belirten bir başka ayet de şudur:

¹ Rûm Sûresi: 31

² Nûr Sûresi: 51

³ Nûr Sûresi: 51

⁴ Zâriyât Sûresi: 56

*"Îmân eden kullarıma söyle! Namazı dosdoğru kılsınlar."*¹

Ömer b. Hattab-Allah ondan râzı olsun- vefâtına neden olan hastalığı sırasında cemaate çıkamadığı için -yanında bulunanlara- şöyle sordu:

"İnsanların hepsi namazı kıldılar mı?"

Sahâbe: "Biz de: Evet, dedik."

Bunun üzerine o: "Namazı terkedenin İslam'dan hiçbir nasibi yoktur" dedi.

Ebû Hureyre-Allah ondan râzı olsun-:

"Muhammed-sallallahu aleyhi vesellem-'in ashabından hiç kimse, namazın terkenden başka hiçbir amelin terkini küfür olarak görmezdi" demiştir.²

Sahâbe-i Kirâm'dan Abdullah b. Mes'ud-Allah ondan râzı olsun-: "Namazı terkedenin dini yoktur", Ebu'd-Derdâ-Allah ondan râzı olsun-: "Namaz kılmayanın imanı yoktur" demişlerdir.³

Rasûlullah-sallallahu aleyhi vesellem-: "Kim ikindi namazını kılmazsa gerçekten ameli boşa gider."⁴ buyurmuştur.

Sahâbeden gelen nakiller, kasten namazı vaktin sonuna kadar kılmayan kimsenin, kâfir olduğu yönündedir. Âlimler,

¹ İbrâhim Sûresi: 31

² Sahihtir, Hakim.

³ Taberâni.

⁴ Buhâri.

“Sahabeden, bunun aksini söyleyen kimse bilinmemektedir” demişlerdir.

Acaba namaz kılmayan kimse hangi amelin sevabını ümit eder? Yarın Allah Teâlâ'nın huzurunda günahlarının affedileceğini neye dayanarak düşünebilir ki? Allah Teâlâ'nın ona farz kıldığı en büyük amelî sorumluluğu hafife almasının karşılığında itileceği azaptan nasıl emin olabilir?

Bir baba, çocuğundan bir şey istediğini sonra da çocuğun bu isteği kâle almadığını veya isteğine karşı gevşek davrandığını bir düşünmelidir. Baba derhal hiddetlenir, büyümesi ve yetişmesi için gün boyu başkalarının kaprisleri altında onun için kendini paraladığı evladı, çok önem verdiği bir hususta yüzçeviriyor veya omuz silkiyor veyahut gevşek davranıyor?!

Peki ya âlemlerin Rabbi olan Allah! Hastalandığımızda bizi iyileştirmesi için yakardığımız Rabbimiz! Gördüğümüz, görmediğimiz nimetleriyle bizlere çok acıyan, O yüceler yücesi Mevlâ zü'l-Celâl! Her şeye zaman bulan insan, Rabbi için boyun eğip namaz kılmaya vakit bulamıyor mu? İşte bu korkunç bir şeydir.

Yere ve göklere boyun eğdiren Allah Teâlâ'nın huzurunda namaz kılmayanın hali ne korkunçtur!.. Okuyup düşünen kimse için; namazın farzietini belirten, kılmayanın çok kötü sonunu bildiren ve bundan özellikle sakındıran

birçok âyet ve Rasûlullah-sallallahu aleyhi vesellem-'in hadis-i şerifleri vardır.

Ey namaz kılmayan kimse!

Şu âyet ve hadislerde belirtilen azabın şiddetine bak da gençlik ve hayata aldanma.Çünkü hayat ne kadar uzun olursa olsun, bütün nefisler ölümü tadacaktır. Tüm bunları bir kenara bırakıp gaflete dalma. Şüphesiz Allah Teâlâ seni boş yere yaratmamıştır.Aksine biz, ancak O'na kulluk etmek için yaratıldık.Ne biz, ne de insanlardan hiç kimse başıboş bırakılmayacaktır.Allah-azze ve celle-'nin bizi kesinlikle toplayacağı, hak ve adâletle sınıfların ayrılacağı bir dönüş yerimiz vardır.

Yarın ancak, kendisinden korkup emirlerini yerine getiren, yasaklarından kaçınan; dünyayı, cennet ve Allah Teâlâ'nın hoşnutluğu karşısında satan; geçici hayata karşı âhiret sonsuzluğunu tercih eden; azap ve ızdıraba karşı mutluluğu satın alan kimselerin olacak, işte onlar güvenlik ve esenlik içinde olacak; ticaretleri boşa gitmeyecektir.

Aziz ve Kahrân olan Allah'ın huzurunda yarınki durumunu düşün. Allah'a andolsun ki, bu öyle bir saattir ki, dehşetinden müttakiler habersiz değildirlen.

“O gün cehennem getirilir, insan yaptıklarını birer birer hatırlar. Fakat bu hatırlamanın ne faydası var!”¹

¹ Fecr Sûresi: 23

Gerçekten çok çok kötü olan da hakkı bilip ona îmân etmen sonra da seni hiç ilgilendirmezmiş gibi, umursamaksızın bu yönde bir adım dahi atmıyor olmandır.Yoksa bu hakkı teşrî edip onu emreden Allah Teâlâ'nın, -insanı şiddetlice- kuşatmasının sana asla erişmeyecek olduğuna mı inanıyorsun?.

Âhiret ve âhirette olacakların azâmeti ve dehşetinden kurtulmak mı daha kolay, yoksa dünyada peşinde koştuğun heves ve tutkuları bırakmak mı?

Eğer Allah'a ve âhiret gününe şüphe duymadan îmân ediyorsan, gerçekten doğru ve dikkatli düşünüp sözü anlamaya çalışıp batıla uymayacağına kâni oluyorsan, karşına; bütün müslümanlar için de bir öğüt olacak, temiz hakkı uygulamaktan başka bir gerçek çıkmayacaktır.

Sözün doğrusuna teslim olup önündeki bu açık gerçeğe tutunmaktan başka seçeneğin olmadığını anladığın zaman sana düşen vazife; Allah'ın bizler için seçtiği hayat düzenini yürürlüğe koymak için kalkman, derhal namaza ve Allah için secdeye koşmandır. Şeytan gibi, Rabbine isyankâr olma! Bil ki, bu nasihata kulak vermezsen, korkunç sondan Allah'ın dilemesinden başka,ne bir kurtuluş, ne de bir kaçış yeri olacak!

Zevk ve isteklerine karşı koymazken, seni yaratan Allah'a nasıl karşı gelirsin! Allah'ın âyetlerini duyar ve namaz konusundaki emirlerini gayet iyi bilir de,Allah'ın bu husustaki

tehditlerini sanki hiç duymamış gibi namaz kılmamakta hâlâ nasıl ısrar edersin?

“Vay haline, her yalancı ve günahkâr kişinin! ki, Allah'ın kendisine okunan âyetlerini işitir de sonra büyüklük taslayarak sanki hiç duymamış gibi (küfründe) direnir.İşte onu acı bir azap ile müjdele!”¹

Bunlar, gerçeği bildiği, onun aydınlığını gördüğü halde Allah'a bilerek karşı gelen, anladığı halde Allah'ın emrinden habersiz gibi davranarak kendilerine zulmedenlerdir.

İşte böyleleri Allah Teâlâ'nın şu âyetinde belirttiği kimseler gibidirler:

“Hevâsını (kötü duygularını) ilâh edinen ve Allah'ın (kendi katındaki) bir bilgiye göre saptırdığı,kulağını ve kalbini mühürlediği, gözünün üstüne de perde çektiği kimseyi gördün mü?”²

Ey Allah'ın kulu! Artık üzerindeki gafleti at!. Latif ve Habîr olan Allah-azze ve celle-'nin yoluna yönel, tevbe et ve henüz fırsat varken kendini ıslah et. Rabbinin affına, O yüce Mevlâ'nın engin rahmetine koş.. Kim bilir? Bu sabah, belki senin son sabahın ya da bu akşam senin son akşamın?

Bir bak... Rabbimiz ne buyuruyor:

¹ Câsiye Sûresi: 7-8

² Câsiye Sûresi: 23

“Bizim âyetlerimize öyle kimseler îmân eder ki, âyetlerimizle kendilerine öğüt verildiği zaman secdeye kapanırlar ve Rablerine hamd ederek tesbih ederler de kibirlenmezler.”¹

“Kendisine Rabbinin âyetleri hatırlatıldıktan sonra onlardan yüz çevirenden daha zâlim kim olabilir? Şüphesiz ki biz, suçlulardan intikam alacağız.”²

“Onlara: “namaz kılın” denildiği zaman itaat edip namaz kılmazlar. (Namaz kılmayarak Kur’an âyetlerini) yalanlayanların o gün vay haline! Artık Kur’an’ın âyetlerinden sonra neye inanacaklar.”³

¹ Secde Sûresi: 15

² Secde Sûresi: 22

³ Murselât Sûresi: 48-50

CEMAATLE NAMAZIN ÖNEMİ:

Rasûlullah-sallallahu aleyhi vesellem- mescidlerde cemaatle beraber namaz kılma konusunda bütün müslümanları uyarmış ve buna dikkat edilmesini ısrarla vurgulamıştır.

Nitekim Rasûlullah-sallallahu aleyhi vesellem- bu konuda şöyle buyurmaktadır:

*"Kim namaza çağrışı -ezanı- işitir de bir özürü olmadığı halde icâbet etmezse, onun namazı yoktur."*¹

*"Münâfiklara en ağır gelen namaz, yatsı ve sabah namazıdır. Şayet onlar, bu iki namazdaki sevabı bilselerdi emekleyerek de olsa o iki namaza gelirlerdi!"*²

*"Şu bir kısım insanlar cemaatle namazı terke ya son verirler, ya da ben evlerini -onlar içindeyken- yakarım."*³

Abdullah b. Mes'ud-Allah ondan râzı olsun şöyle demiştir:

*"Eğer siz, şu geride kalıp -farz- namazı evinde kılan kimse gibi, evinizde namaz kılarırsanız, gerçekten Peygamberinizin sünnetini terketmiş olursunuz. Peygamberinizin sünnetinden ayrılırsanız muhakkak sapıtırsınız."*⁴

Câbir-Allah ondan ve babasından râzı olsun- da şöyle rivâyet eder:

¹ Sahihdir, İbni Mâce.

² Buhâri, Müslim

³ İbni Mâce, hadis sahihtir.

⁴ Müslim.

“İbn-ü Ümm-i Mektûm, Peygamber-sallallahu aleyhi vesellem-'e geldi ve dedi ki:

“Ey Allah'ın Rasûlü! Benim evim gerçekten uzak bir yerdedir ve ben aynı zamanda âmâ birisiyim.Ama ezânı - evimden- işitiyorum ne yapayım?”

Rasûlullah-sallallahu aleyhi vesellem-:

“Sürünerek veya emekleyerek de olsa, ezânı duyuyorsan ona icâbet et”¹ buyurdu.

Bir mesele:

İnsanlarımızın çoğu teravih namazına büyük bir özen gösterirler. Ramazan ayı geldiğinde gruplar halinde camilere doluşmalarına rağmen oruç ayı çıktığında bu tutumlarını değiştirip öylece toplu bir şekilde cemaatla namazı terkederler.Hatta çokları Ramazan ayının çıkmasıyla beraber namazı tümünden terkeder? Mescitlere giden yolu tanımaz bir tutum içerisine giriverirler.Bu şekilde sadece Ramazan boyunca Allah'a ibâdet (!) ederler.

Hristiyanların kiliseye sadece Pazar, Yahudilerin de havraya sadece Cumartesi günü gitmeleri gibi, bazıları da Cuma günü dışında camiye uğramazlar.

Allah'dan korkmalı! Çetin bir sorguya çekilmeden evvel nefsini hesaba çekmelisin! Durumunu gözden geçirmelisin!

¹ İmam Ahmed, Ebu Yâlâ.

Âhirette pişman olmadan evvel, Allah'a itaat konusunda yapmış olduğun yanlışlardan pişmanlık duymalısın!

Ve tüm bunlardan sonra şunu da bilmelisin ki, Allah Teâlâ'nın ibâdetlerimize ihtiyacı yoktur!

Bunlar ancak bir zamana kadar sayılan amellerimizdir. Hepsi de bize eksiksiz olarak ödenecektir. Kim bu ödeme esnâsında güzel bir sonuç elde ederse, Allah'a hamdetsin. Ama her kim kötü bir sonuçla karşılaşarsa, başkasını değil, sadece kendisini kınasın!

Bulduğu sonuç, yaptıklarının karşılığından başka bir şey değildir. Bu eksiksiz bir adâlettir!¹

¹ Abdullah Yolcu, Rasulullah'ın Abdest ve Namazı, Guraba Yayınları El Broşürleri.

"Namaz Kılmıyorum Ama Kalbim Temiz"

".. O, sizi daha topraktan yarattığı zaman ve siz annelerinizin karınlarında bulunduğunuz sırada, sizi en iyi bilendir. Bunun için kendinizi temize çıkarmayın.Çünkü O, sakınanı daha iyi bilir"¹

Mânevi yönden boşlukta olan birçok kimsenin -günaha rağmen- kendilerini temize çıkarmak için diline doladığı bu cümle; onlar adına gerçekten büyük bir kandırmadır.

Oysa kalbin temiz olması, Allah'a daha çok itaati gerektirir, isyanı değil! Bu yüzden Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem- ve ashâbı, geceleri bile namaz kılıyordu.Oysa Rabbimiz, namaz kılmamızı mutlak olarak emretmiş, yukarıda geçen âyet ve hadislerde de görüldüğü gibi namazsızlığın kâfirlerin ve müşriklerin vasıflarından olduğu bildirilmiştir. Yaratanına değil de kendi zevk ve şehvetine uyan kimsenin kalbinin temiz olması mümkün değildir.Bu, şeytanın onu kandırmadaki bir yöntemidir. Gerçekten kendi ve âilesinin menfâatini düşünen kimse,kendini böyle ucuz sözlerle kandırmakla değil, Rabbinin Kur'ân-ı Kerim'de ona ne buyurduğunu öğrenmekle meşgul olur.

Gözümüzün nûru namazla ihyâ olmaya, âilemizi, arkadaşlarımızı ve çevremizdekileri de ihyâ etmek üzere, tam bir içtenlikle karar vererek tevbeye sarılmalıyız. Allah'ın affından yüz çevirenlerden başka kimsenin helâk olmayacağı gerçeği karşısında inat etmek ve yine de namazdan gafletle

¹ Necm Sûresi: 32

günleri geçirmek, insan için takdir edilen onurlu makama asla yaraşmaz. İyi günümüzde Allah'a koşarsak, bizi imtihan ettiği zorlu günlerimizde yardımını esirgemez. Bunca gerçeklerden sonra yine de günah içerisinde kalmaya devam etmek, âhiret günü kör olarak haşredilmekten razı olmaktır.

*"Ve şeytan, Allah'ın affına güvendirerek sizi kandırmasın."*¹

*"Bana ibâdet etmekten büyüklenip yüz çevirenler, muhakkak ki, küçülmüş olarak Cehenneme gireceklerdir."*²

*"Öyle bir günden korkun ki, onda bütün insanlara sadece kazanmış oldukları şeyler ödenir. Ve onlar bu konuda hiçbir haksızlığa uğramazlar!"*³

*"Biz onu kıyamet günü kör olarak haşrederiz.O, "Rabbim! Beni niçin kör olarak haşrettin? Oysa ben,hakikaten görür idim" der. (Allah) Buyurur ki: "İşte böyle.Çünkü sana ayetlerimiz geldi; ama sen onları unuttun.Bu gün de aynı şekilde sen unutulursun!"*⁴

¹ Lokman Sûresi: 33

² Mü'min Sûresi: 60

³ Bakara Sûresi: 281

⁴ Tâ Hâ Sûresi: 124-126